

Informačný list o osýpkach

Čo sú osýpky

Infekciu osýpok spôsobuje vírus a toto ochorenie sa veľmi ľahko šíri medzi ľuďmi. Po objavení sa príznakov sa zdravotný stav postihnutého môže rýchlo zhoršiť. Osýpky môžete dostať v každom veku, ale často sa nimi nakazia malé deti.

Ako sa osýpky šíria

Osýpkami sa môžete nakaziť pri blízkom kontakte s infikovanou osobou. Ochorenie sa šíri vzduchom pri kašľaní alebo kýchaní alebo dotykom vecí, na ktoré infikovaná osoba kašľala alebo kýchla. Osýpky sa veľmi ľahko šíria v domácnostiach a na iných miestach, kde sú ľudia v blízkom kontakte.

Pred osýpkami môžete byť chránený/-á, ak ste boli očkovaný/-á 2 dávkami vakcíny proti osýpkam, príušniciam a ružienke (MMR) alebo ak ste už túto infekciu prekonali.

Osoba s osýpkami môže šíriť infekciu počas 4 dní pred objavením sa vyrážky až do 4 dní po objavení sa vyrážky.

Príznaky osýpok

Príznaky osýpok sa zvyčajne prejavia 10 až 12 dní po nakazení. Občas sa príznaky objavujú až po 21 dňoch.

Osýpky zvyčajne začínajú príznakmi podobnými prechladnutiu. Medzi prvé príznaky osýpok patria:

- vysoká teplota
- nádcha alebo upchatý nos
- kýchanie
- kašeľ
- červené, zapálené, slziace oči

O niekoľko dní neskôr sa na lícach a na zadnej strane pier môžu objaviť malé biele škvrny. Tieto škvrny zvyčajne pretrvávajú niekoľko dní.

Niekoľko dní po príznakoch podobných prechladnutiu sa zvyčajne objaví vyrážka. Začína na tvári a za ušami a neskôr sa rozšíri na zvyšok tela.

Škvrny vyrážky môžu byť niekedy vyvýšené. Môžu sa zliať do škvrnitých plôch. Zvyčajne nesvrbia.

Na bielej pokožke má vyrážka hnedú alebo červenú farbu. Na hnedej a čiernej pokožke môže byť ľahšie viditeľná.

Ako závažné sú osýpky?

Približne 1 z 15 ľudí s osýpkami môže mať vážne komplikácie. Komplikácie sú pravdepodobnejšie u menších detí, tehotných žien a ľudí s oslabeným imunitným systémom.

Závažnejšie komplikácie osýpok môžu zahŕňať:

- infekcie uší
- infekciu pľúc (pneumónia)
- hnačku
- dehydratáciu
- kŕče (menej časté)

Infekcia osýpkami počas tehotenstva môže viesť k potratu alebo predčasnému pôrodu.

Prevenia osýpok

Najlepším spôsobom prevencie je očkovanie proti osýpkam, mumpsu a rubeole (MMR).

Vakcína sa zvyčajne podáva deťom v dvoch dávkach. Prvá dávka sa podáva vo veku 12 mesiacov, druhá nasleduje po dovŕšení troch rokov a 4 mesiacov.

Ak bolo Vaše dieťa identifikované ako blízky kontakt osoby s osýpkami, lekár môže odporučiť, aby absolvovalo očkovanie MMR skôr ako v týchto plánovaných časoch. Ak sa dávka podá dieťaťu mladšiemu ako 12 mesiacov, stále je potrebné podať zvyčajné 2 dávky MMR v obvyklom čase (s minimálne 1 mesačným odstupom medzi dávkami).

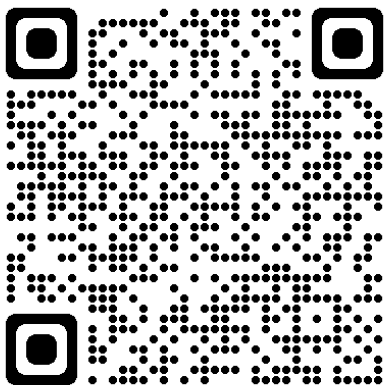
Ak niekto vynechal dávku alebo si nie ste istý/-á, či bol zaočkovaný, vakcínu je možné podať v akomkoľvek veku. Rodičia a opatrovníci môžu skontrolovať záznamy o očkovaní dieťaťa v červenej knižke.

Tehotné ženy alebo osoby s oslabeným imunitným systémom by sa nemali očkovať. Ak si myslia, že boli v kontakte s niekým, kto mal osýpky, mali by sa poradiť so svojim praktickým lekárom alebo pôrodnou asistentkou.

Viac informácií o očkovaní MMR nájdete na stránke:

<http://www.nhs.uk/conditions/vaccinations/mmr-vaccine>

Alebo naskenovaním tohto QR-kódu:

Zdržiavanie sa ďalej od iných ľudí, ak máte osýpky a necítite sa dobre

Osoba infikovaná osýpkami môže šíriť infekciu počas 4 dní pred objavením sa vyrážky. Po objavení sa vyrážky môže infekciu šíriť ešte ďalšie 4 dni.

Ak Vám zdravotnícky pracovník povedal, že môžete mať osýpky, mali by ste sa zdržiavať mimo zariadení starostlivosti o deti, školy alebo pracoviska aspoň 4 dni od objavenia sa vyrážky. K bežným činnostiam sa môžete vrátiť po 4 dňoch, pokiaľ sa budete cítiť dobre a nebudete mať teplotu.

Liečba ľudí s osýpkami

Osýpky sa zvyčajne začnú zlepšovať približne do týždňa.

Môže Vám pomôcť, ak budete odpočívať a piť veľa tekutín, napríklad vody, aby ste predišli dehydratácii.

Osýpky môžu niekedy spôsobiť aj iné ochorenia. Na ich liečbu Vám môžu byť predpísané antibiotiká.

Ak Vám zdravotnícky pracovník povedal, že môžete mať osýpky, a myslíte si, že sa u Vás alebo Vášho dieťaťa prejavujú zdravotné komplikácie, mali by ste sa obrátiť na svojho všeobecného lekára.

Viac informácií o osýpkach nájdete na stránke:

<http://www.nhs.uk/conditions/measles>

Alebo naskenovaním QR-kódu:

